

jeg paa adskillige Punkter lige over for Lovforslaget har Tvivl om, at man kan komme frem ad den foreslaaede Vej, idet det jo nemlig ikke er nok, at man viser sig human lige over for en Person, naar man samtidig begaar Uret mod en anden Person. Som fremhævet af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, er nu Lovforslaget indskrænket til to Afdelinger i Modsætning til tidligere, hvor det drejede sig om tre, da Spørgsmaalet om Udstykningsforholdet er bortfaldet. Der staar altsaa tilbage Spørgsmaalet om at sikre Husmanden en vis Aarrække til Benyttelse af hans Jord. Det kan ikke nægtes, at Fastsættelsen af en sliq Aarrække er et ret stærkt Indgreb i Ejeren fri Dispositionsret over sin Jord. At man har valgt Tallet 12 er jo, som allerede bemærket af den ærede Ordfører, ikke fordi de ærede Forslagsstillere gaa ud fra, at dette Tal er rigtigt, det synes snarere at være taget lidt ud af Posen, men Spørgsmaalet er jo, om man overhovedet kan komme overens om en længere Aarrække for Lejemaalet. Jeg vilde for øvrigt i saa Tilfælde snarere kalde det en Forpagtning og ikke Leje. — Der kan efter min Opfattelse gøres den Anke mod Lovforslaget, at Ejeren kommer til at staa noget for vaabenløs over for Misbrug af Lejeren under den Periode, som fastsættes for Lejemaalet. Der indeholdes kun to Tilfælde i § 7, i hvilke Lejeren kan opsiges fra sit Lejemaal, nemlig for det første, naar han „ikke inden en Maaned efter Forfaldstid betaler den betingede Leje“. Jeg skal her indskyde den Bemærkning, at man har givet ham Lov til at sidde indtil den 1ste Maj; dette synes at være noget urimeligt og ikke stemmende med, hvad der gælder i slige Forhold. Naar han ikke har betalt Afgiften den 1ste Juni, skal han have Lov til at sidde til den 1ste Maj, altsaa 11 Maaneder efter, at han ikke har betalt sin Leje — dette er kun en Indskudsbemærkning, og det kunde maaske nok rettes. Det andet Tilfælde, i hvilket Lejeren efter Forslaget kan udsiges, er, naar han „ikke afhjælper de ved en loylik Synsforretning forefundne Mangler ved Husets Vedligeholdelse inden den af Synsmændene foreskrevne Frist.“ Man er i § 7 ikke gaaet saa vidt som i Forholdet lige over for

Gaardfæsteren. I Lovene af 9de Marts 1838 og 25de Marts 1791 findes Bestemmelserne om, i hvilke Tilfælde Gaardfæsteren kan tiltales til Fæstets Forbrydelse, og der er ingen Tvivl om, at specielt Loven af 9de Marts 1838 har til Hensigt at stille Fæsteren saa sikkert og saa gunstig som muligt, men man har dog i disse Love medtaget langt flere Tilfælde, i hvilke Fæstet skal kunne forbydes. Som Lovforslaget nu foreligger, vil en Lejer kunne blive siddende, selv om han lader Stedet forfalde, selv om han udpiner Jorden, han kan blive Forbryder, kort sagt der er meget faa Tilfælde, kun de nævnte to, hvor man overhovedet kan blive af med en uefterrettelig Lejer. Loven af 9de Marts 1838 derimod tager f. Eks. med foruden Udeblivelse af Skyld og Forsømmelse af Vedligeholdelsespligten, Misbrug af Fæstestedets Tilliggende, og opregner desuden i sin § 5 en Række Tilfælde, som kunne føre til Fæstets Forbrydelse, nemlig „naar en Fæster enten a) mod Loven overlader andre nogen Andel i Gaardens Ager og Eng eller b) sælger eller paa anden Maade anvender det indavlede Foder, Hø og Halm anderledes end til Stedets Vedligeholdelse og Gødning Tilvejebringelse, saaledes at han derved sættes ud af Stand til forsvarlig at gøde sine Jorder, eller c) enten selv eller ved andre uden foregaaende Udvisning hugger i sin Gaards tilliggende Skovpart eller Have og Løkke . . . , eller d) sælger eller til andre overlader noget af den til Gaarden hørende Tørvemose i tilberedt eller utilberedt Tilstand, eller e) til eget Brug benytter Tørveskåret stridende imod en af ham Ejeren i Medhold af Fæstebrevet givne Anvisning“. Ligeledes indeholder Loven af 9de Marts 1838, at Fæstet kan forbydes, hvis Gaardfæsteren holder Inderster til Huse, eller hvis han har forbrudt sin Frihed i det mindste i 3 Aar og ikke er gift. Ved Sammenligning mellem nærværende Lovforslag og Loven af 9de Marts 1838 ses det altsaa, at dette Forslag gaar meget lemfældigere til Værks mod uefterrettelige Lejere end Lovgivningen mod en uefterrettelig Gaardfæster, og det forekommer mig, at det vilde være højst uheldigt for en Ejer at skulle finde sig i i 12 Aar, eller hvilken Aarrække der